

Scenariusz lekcji języka polskiego

Temat: *To nie jest zdanie! To równoważnik zdania!*

Autor: Jolanta Banasiewicz

Przedmiot, klasa: język polski, szkoła podstawowa kl. 5, 6, 7

Cel główny: odróżnianie typów wypowiedzeń

Cele operacyjne

Uczeń:

- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,
- odróżnia czasowniki od rzeczowników odczasownikowych,
- efektywnie współpracuje w grupie.

Metody i formy: praca indywidualna; praca w grupach (zajęcia praktyczne), metoda problemowa.

Środki dydaktyczne, pomoce: nagłówki artykułów z dowolnych czasopism, gazet, koperta z zadaniem dla grupy, arkusze szarego papieru, klej, pisaki, kostka SUS, tarcza strzelecka, weryfikarty.

Czas trwania zajęć: 45 min.

Tok zajęć:

1. Zapoznanie uczniów z celem lekcji.
Podanie tematu lekcji i zapisanie go na tablicy.
Zapoznanie uczniów z kryteriami sukcesu i omówienie ich.

Kryteria sukcesu:

- rozpoznaję zdanie i równoważnik zdania
- odróżniam czasowniki od rzeczowników odczasownikowych
- efektywnie współpracuję grupie

Uczniowie (dwa dni wcześniej) przynoszą na lekcję co najmniej pięć nagłówków artykułów wyciętych z dowolnych czasopism, gazet. Nauczyciel po zebraniu materiałów, przejrzaniu tytułów, segreguje je i wkłada do 5-6 kopert. W ten sposób przygotowane przez uczniów materiały służą jako pomoc dydaktyczna do lekcji.

2. Podział klasy na grupy 3-4 osobowe w sposób losowy.
Losowanie przez grupę koperty z zadaniem.

Zadanie

Czytając gazety, różne czasopisma z pewnością nie zwracacie uwagi, w jakiej formie występują tytuły artykułów. Przyjrzyjcie się wyciętym nagłówkom. Porozmawiajcie czy są jasno sformułowane, czy ich treść jest zrozumiała, w jakiej formie występują. Następnie posegregujcie je ze względu na typy wypowiedzeń i przyklejcie na arkusz papieru w odpowiednim miejscu. Sprawozdawca przedstawi wnioski. Powodzenia!

Czas 15 min.

3. Zaprezentowanie przez sprawozdawców wyników pracy.
4. Podsumowanie zajęć przez nauczyciela.
W komentarzu nauczyciel powinien zwrócić uwagę na rzeczowniki odczasownikowe, które często uczniowie mylą z czasownikami. Jeśli pojawiły się takie rzeczowniki, dobrze byłoby wskazać je i utworzyć od nich czasowniki. Taki praktyczny zabieg pomoże uczniom zrozumieć (lub powtórzyć) mechanizm tworzenia równoważnika zdania.
5. Sprawdzenie przez prowadzącego realizacji zakładanych celów lekcji w odniesieniu do kryteriów sukcesu.
Ocena pracy uczniów.
6. Podanie pracy domowej.
Przeczytaj uważnie artykuł i nadaj mu tytuł: raz w formie zdania, a raz w formie równoważnika zdania.

(Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi do wklejenia kserokopię artykułu).

Prawdopodobnie niedopałek papierosa, pozostawiony przez sprzątaczkę, był przyczyną niegroźnego pożaru w BGŻ w Poznaniu. Korytarze budynku zasnuły się dymem. Ewakuowano kilkudziesięciu petentów oraz urzędników. Dym okazał się jednak tak intensywny, że na pomoc wezwano straż pożarną. Ratownicy błyskawicznie uporali się z niegroźnym pożarem. Spaliło się tylko kilka przedmiotów w pomieszczeniu gospodarczym. Po godzinie bank rozpoczął normalną pracę.

Propozycja ewaluacji

Do ewaluacji można wykorzystać weryfikarty, kostkę SUS, światła lub tarczę (do wyboru).

Uwagi do sposobu realizacji

Jest to lekcja powtórzeniowa – utrwalająca zarówno w kl. 5 jak i w klasach wyższych, bowiem wiadomości na temat równoważnika zdania bywają często zapominane, np. przy układaniu planu wydarzeń.

Załącznik

Przykład pracy uczniów:

